

Hovrätten för Västra Sverige
Box 40
401 20 GÖTEBORG

HALMSTADS TINGSRÄTT
Handläggare 8

INKOM: 2020-11-05
MÅLNR: B 2076-19
AKTBIL: 330

Överklagande av Halmstads tingsrätts dom 2020-10-20, B 2076-19

HOVRÄTTEN FÖR
VÄSTRA SVERIGE
Rotel 23

INKOM: 2020-11-12
MÅLNR: B 5614-20
AKTBIL: 1

Klagande

Kammaråklagare Klas Lundgren, Åklagarkammaren i Halmstad, Team
Projektbrott (405A-P)

Motparter

Widikson, Jan
19480326-4631
Älgvägen 25
302 73 HALMSTAD

Widik Börs AB
556680-8175
Olofsdalsvägen 11
302 41 HALMSTAD (nedan bolaget)

Offentlig försvarare

Kruse, Lars
Advokatbyrån Kruse & Co Kungsgatan 4
252 21 HELSINGBORG

Saken

Grov skadegörelse mm

Yrkanden

Vi yrkar, att hovrätten, med ändring av tingsrättens dom, bedömer skadan till ett högre belopp – minst 2 431 000 kronor, i första hand bedömer Jan Widikson som gärningsman och i andra hand som anstiftare, skärper straffet, bestämmer påföljden till fängelse och förverkar ett större belopp hos bolaget.

Grunder

Vi anser, liksom tingsrätten, att Jan Widikson skall dömas för grov skadegörelse och egenmäktigt förfarande genom att ha låtit fälla och bortforsla ett stort antal (minst 302 enligt åtalet och 260 enligt tingsrätten, se s 61 i

domen) av kommunens träd. Tingsrätten har funnit att han är anstiftare till de nämnda brotten. Huruvida han skall ses som gärningsman eller anstiftare är ingen juridiskt självklar sak. Men utfallet av bedömningen torde inte ha betydelse för straffvärde, straffmätning eller påföljdsval.

Vi har bedömt skadevärdet till minst 20 miljoner kronor och lutat oss mot en värdering av återanskaffningskostnaden. Kommunen har fört skadeståndstalan i enlighet härmed. Att återanskaffa träd är dyrt och kostnaden beror i första hand på art och storlek. I vittnet Johan Östbergs utlåtande bedöms antalet fällda träd till mellan 302 och 476 stycken. I utlåtande finns priser på träd av olika arter och storlekar. Priset på bergtallar varierar i utlåtandet mellan ca 13 000 kronor och ca 300 000 kronor beroende på bedömda stamomfång. En glasbjörk med stamomfång på 15 cm kan inköpas för 2 681 kronor och motsvarande ek för 3 171 kronor (se s 11-15 i tilläggsprotokoll 2020-07-24). De träd som en gång planterats för att hindra sandflykten var bergtall. Utifrån beräkningen baserad på provytorna så är 16 av de 22 träden i dem bergtall, dvs ca 72 %. Om man utgår ifrån att 72 % av de 260 träd som tingsrätten funnit fällda så innebär det ca 187 bergtallar. Tar man då som utgångspunkt en bergtall som kostar 13 000 kronor kommer man till en återanskaffningskostnad om 2 431 000 kronor. Detta är ett lågt sätt och räkna som vi inte binder oss vid. Vi anser därför att skadan är betydligt högre än 500 000 kronor och skall värderas till ett belopp om minst detta belopp.

Tingsrätten har funnit att återanskaffningskostnaden inte kan användas i detta fall vid bedömning av skadans storlek (och skadeståndet). Istället har tingsrätten gjort en skälighetsbedömning utifrån minskningen av marknadsvärdet på kommunens fastighet till följd av den olovliga avverkningen. Eftersom någon klar grund för hur denna ”minskning” skall beräknas inte torde finnas, så har tingsrätten gjort en skälighetsbedömning och kommit fram till 500 000 kronor. Skälet till att återanskaffningskostnadsmetoden bedömts inte kunna användas är att tingsrätten lutat mig mot HD:s dom 2015 s 199 och funnit att det inte går att återanskaffa ”likvärdiga” träd främst eftersom de planterade bergtallarna bedöms vara väldigt gamla (en del ca 140 år). HD-fallet avser skadegörelse på en villatomt (liksom andra fall i praxis). Förevarande mål rör ”parkmark” tillhörig Halmstads kommun. Vi menar att likvärdiga träd är träd av samma art och samma storlek som de fällda och att åldern på träden är av underordnad betydelse. Eftersom det är svårt att fastställa det exakta antalet, skicket, arten och storleken på träd som har fällts och bortforslats får väl någon form av skälighetsbedömning göras även med tillämpning av återanskaffningskostnadsmetoden, eller någon annan metod. Oavsett metod så anser vi att skadan är betydligt större än de 500 000 kronor som tingsrätten kommit fram till.

Skadans storlek påverkar straffvärdet. Vi instämmer i tingsrättens bedömning av att en skada på fem basbelopp gör tex en stöld till grov, vilket svarar mot ett straffvärde på straffminimum, sex månader. En fyrdubbling av skadebeloppet brukar leda till en fördubbling av straffvärdet. Det har hävdats att gränsen mellan skadegörelse och grov skadegörelse ligger lägre än vid grov stöld (jfr domen s 13). Vid bedömningen av straffvärdet är det inte bara skadebeloppet som påverkar. Som vi och tingsrätten hävdar så är bl a Widiksons avsikt – att ta sig själv rätt och förbättra havsutsikten - även av betydelse för straffvärdet. Vi anser därför - till skillnad mot tingsrätten, som bedömt straffvärdet till elva månader - att straffvärdet väsentligt överstiger ett års fängelse och det redan utifrån tingsrättens bedömning av skadans storlek. Skulle hovrätten, liksom vi, anse att skadan är större stiger straffvärdet. Vid så höga straffvärden föreligger fängelsepresumtion som det saknas anledning att frångå i detta fall. Påföljden bör därför bestämmas till fängelse. Det finns inget direkt stöd för att grov skadegörelse ska utgöra ett "artbrott". Brott mot Staten som tex mened, smuggling och narkotikabrott anses utgöra "artbrott". Förevarande brott är riktat mot en kommun och därmed dess invånare och andra. Det är ett flagrant exempel där någon sätter sina egna intressen före andras och tager sig "rätt" på andras bekostnad. Brottet bör därför ha ett betydande "artvärde" som också borde tala för att fängelse skall väljas som påföljd.

Vi har yrkat att ett större belopp skall förverkas och vidhåller yrkandet som framställdes i tingsrätten. Yrkandet grundas på ett utlåtande. Tingsrätten har som ovan nämnts funnit att kommunens skada uppgår till 500 000 kronor men bedömt att Widik Börs AB:S "vinst" av skadegörelsen uppgår till 1 000 000 kronor.

Bevisning

Muntlig bevisning

Förhör med den tilltalade Jan Widikson och i tingsrätten medtilltalade Jonas Angel, Sven-Anders Arvidsson och Kristoffer Ejnarsson
Presentationsform: Hänvisning till videoupptagningar vid tingsrätten

Vittnesförhör med:

1. Johan Östberg angående återanskaffningskostnaden till styrkande av skadan
2. Torgny Gunnarsson angående värdeökning på fastigheten till styrkande av förverkandebeloppet
3. Patrik Cederleuf angående omfattningen av avverkningen till skadan
4. Anders Thorén angående kontakter och uppgifter från Jan Widikson mm till styrkande av skadan
- 5-7. Hans Bergelin, Christian Holm och Patrik Hanell angående den förändrade havsutsikten till styrkande av avsikt och värdeökning

Presentationsform för samtliga: Hänvisning till videoupptagningar vid tingsrätten

Skriftlig bevisning

Anmälan, s 1-2 i fup

Uppgift om beräkning av områdets storlek, s 3 i fup

Ekonomiska värderingar till styrkande av skadans storlek samt uppgift om att skog är planterad, se tilläggsprotokoll 2020-07-24

Fotografier över området mm till styrkande av brottstid och skador, s 79-234 i fup

Uppgifter i media till styrkande av Widikssons modus operandi och skuld, s 350-365 i fup

Fastighetshandlingar mm, till styrkande av ägarförhållanden, planförhållanden, planerad avstyckning s 366-384, 387-397 i fup

Bild på ensamt träd, s 399 i fup

Bolagsinformation, s 404-405 i fup

Uppgift från Länsstyrelsen, s 406-408 i fup

Bygglovshandlingar mm avseende Tylösand 2:88, s 452-472 i fup

Uppgift om ”infinity-bassäng”, s 473 i fup

Uppgifter angående Tylösand 1:2 (Älgvägen 25) till styrkande av modus operandi, s 513-550 i

Den skriftliga bevisningen kommer att presenteras i en powerpointpresentation (som är ingiven i tingsrätten)

Bevisningen kan komma att kompletteras.

Handläggning

Beräknad tidsåtgång för förhandlingen är två dagar, en dag för yrkanden, inställningar, genomgång av tingsrättens dom och sakframställningar samt en dag för pläderingar. Därtill tillkommer tid för upptagande av den muntliga bevisningen som vi förslår kan ske genom hänvisning. Tidsåtgången för förhören torde framgå av tingsrättens anteckningar.

Åklagarområde Väst
Åklagarkammaren i Halmstad
Kammaråklagare Klas Lundgren

Överklagande
2020-11-04

Sida 5 (5)
Handling 166
Ärende AM-77539-19
Handläggare 405A-P-PD

Klas Lundgren

Sofia Corin